

GMO Free Turkish Cotton Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Versiyon 1
01.01.2020

GMO FREE TURKISH COTTON Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Hazırlayan	İzmir Ticaret Borsası, Ulusal Pamuk Konseyi, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği
Adres:	Gazi Bulvarı No:2 Konak- İzmir
Tel / Fax	0232 481 11 65
Email	info@itb.org.tr , info@upk.org.tr
Websayfası	www.gmofreeturkishcotton.org

**Versiyon 1
01.01.2020**

MARKA SAHİBİ İzmir Ticaret Borsası, Ulusal Pamuk Konseyi, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği tarafından hazırlanmıştır.

GMO Free Turkish Cotton Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Versiyon 1
01.01.2020

	İçindekiler
1	Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu
2	Tanımlar
3	Lisans Şartları
3.1	GMO Free Turkish Cotton Ürünleri
3.2	Lisans Ücreti
4	Sertifikalı Ürünlerin Etiketlenmesi:
4.1	Ürünlerde Etiket Kullanımı
4.1.1	Ürün Etiketlemesi
4.1.2	Sertifikalı Ürünlerin Başka Materyallerle Birlikte Kullanımı
4.2	Ürün Etiketlerinde Logo Kullanılmaması Koşulları
4.3	GMO Free Turkish Cotton etiketi olmayan nihai ürünler
4.4	Standarda (Tamamen) uygun olmadan üretilen ürünlere atıf
5	Sertifikalandırılmış ürünleri GMO Free Turkish Cotton etiketiyle piyasaya arz eden şirketler için gereklilikler
5.1	Tedarik zinciri içerisinde satılan GMO FREE TURKISH COTTON ürünleri
5.2	Nihai Ürün Pazarlanması
6	Sertifikasyon Kuruluşları Logo Kullanımı:
7	GMO Free Turkish Cotton logosunun diğer kullanımları
8	Logonun kötüye kullanımı
9	Tasarım

1. Giriş

Bu kılavuz GMO FREE TURKISH COTTON programına katılan şirketlerin belgelendirme şartlarını ve ilgili lisans ve diğer ücretleri belirler. GMO Free Turkish Cotton Standard'ın tescilli markasının (GMO FREE TURKISH COTTON logosu) kullanımıyla ve ilgili referanslarının ürünlerde ve reklamlarda doğru ve tutarlı kullanımıyla ilgili şartları ortaya koyar. Standard ve bu kılavuz birbirini tamamlar. Bu nedenle bu dokümanda tanımlanmış kurallar GMO FREE TURKISH COTTON uyumluluğu elde edebilmek için bağlayıcıdır.

2. Tanımlar

Bu kılavuzun kullanım amacına uygun olarak aşağıda kısaltmalar ve tanımları verilmiştir:

Marka Sahibi İzmir Ticaret Borsası, Ulusal Pamuk Konseyi, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği: Lisans sistemiyle alakalı bütün aktiviteleri yürüten tüzel kişilik ve GMO Free Turkish Cotton tescilli ticari markasının sahibidir.

Onaylı Sertifikasyon Kuruluşu: GMO FREE TURKISH COTTON'un alakalı kapsamında sertifikasyon ve denetim sürecini uygulayan, MARKA SAHİBİ İzmir Ticaret Borsası, Ulusal

GMO Free Turkish Cotton Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Versiyon 1
01.01.2020

Pamuk Konseyi, İstanbul Tekstil ve Hammaddeleri İhracatçıları Birliği tarafından onaylı sertifikasyon kuruluşları. Onaylı sertifikasyon kuruluşlarına ve kapsamlarına bu linkten ulaşılabilir: <https://www.gmofreeturkishcotton.org>

Müteşebbis: Sertifikasyon kuruluşu tarafından onaylanmış, sertifikalı ürünleri işleyen, üreten, ticaretini yapan tüccar ya da perakendecidir.

Ürün: Onaylı sertifikasyon kuruluşu tarafından sertifikalandırılan müteşebbislerin bu standarda göre ürettikleri tekstil, pamuk tohum materyali ve gıda ürünleridir (nihai ya da ara).

Logonun Üründe Kullanılması: Gıda, Pamuk Tohum materyali, ve Tekstil tedarik zincirindeki satıcı/alıcı ve nihai tüketicinin satın alırken görebileceği bir şekilde sertifikalı ürünlerde kullanılan GMO Free Turkish Cotton logosu.

Ürün Etiketleri (tanıtım amaçlı kullanım): Ürün kataloglarında, web sitelerinde, reklamlarda ve diğer yayınlarda (web tabanlı ticaret yapan şirketler tarafından) sunulan GMO Free Turkish Cotton ürünlerinde kullanılan logo.

Logonun diğer kullanımları: GMO Free Turkish Cotton logosunun doğrudan ürüne atıfta bulunmayan kartvizit, antet veya benzer tanıtım materyallerinde kullanılması.

Standard: GMO Free Turkish Cotton Standardı

Sertifika: Kontrolü yapılan bir ürün, işletme, tüccar için düzenlenen belge.

Kapsam Sertifikası: Müteşebbis için sertifikasyon standardına bağlı olarak sertifikalandırılan ürün, işletme ve faaliyetlerin detaylarını veren, Standardın denetim mekanizması içerisinde olduğunu gösteren belirli bir süre için düzenlenmiş belge.

Transaction Sertifikası: Sertifikalı müteşebbisler tarafından üretilen sertifikalı ürünlerin ticaretinde kullanılan ve izlenebilirliği sağlayan belge.

3. Lisans Şartları

3.1 GMO Free Turkish Cotton Ürünleri

Sertifikalandırılmış bir müteşebbis sertifikasının geçerliliği süresince, bu kılavuz hükümlerine uymak kaydıyla, onaylanmış etiketleri kullanmak amacıyla lisans sahibi olur. Etiketlerin onaylanması için "Etiket Onay Formu" doldurularak Sertifikasyon Kuruluşuna iletilir.

Müteşebbis üretimini yaptığı GMO Free Turkish Cotton ürünlerine ait, özellikleri ve miktarları da dâhil olmak üzere kayıtları tutarak Sertifikasyon Kuruluşunun denetlemesi için hazır bulundurulmalıdır. Sertifikasyon Kuruluşu, müteşebbinin GMO Free Turkish Cotton logosunu kullanımıyla ilgili etiketleri Etiket Onay Formlarıyla birlikte değerlendirerek kullanıma verilmeden önce onaylanmalıdır.

Etiket Onayı: Müteşebbise sadece çalıştığı Sertifikasyon Kuruluşu tarafından verilebilir.

4. Sertifikalı Ürünlerin Etiketlenmesi:

4.1 Ürünlerde Etiket Kullanımı / GMO Free Turkish Cotton Logosunun Ürün üzerinde kullanılması.

Tekstil tedarik zincirindeki satıcı / alıcı ve son tüketicinin alırken, *sertifikalı ürünlerde* veya üründe kullanılan etiket ve paketlenme malzemelerinde kullanılan GMO Free Turkish Cotton logosu, açıkça görülebilecek şekilde kullanılmalıdır.

GMO Free Turkish Cotton logosuyla satın alınan ürünler lisans sahibi olmayan tüccarlar tarafından pazarlanamaz. Ticaret yapan tüccarında bu standarda göre lisans sahibi olma zorunluluğu vardır.

GMO Free Turkish Cotton logosu her zaman ilgili etiket derecesi ile birlikte yazılmalıdır: "GMO Free" ya da "made with (x%) GMO Free".

Bu ifadelere ilave olarak ürünleri belgelendiren Sertifikasyon Kuruluşunun adı, kısaltması ve/veya logosu, GMO Free Turkish Cotton logosunun altına sertifikalandırılmış olan müteşebbis veya satın alan sertifikalı müteşebbisin (tüccar ve/veya perakendeci satıcı) lisans numarası eklenmelidir.

4.1.1 Ürün Etiketlemesi

Standarta göre sertifikalandırılmış ürünlerde kullanılacak olan etiketlerde logolar aşağıdaki gibi kullanılabilir.

Ürünlerin satıldığı ülkenin dilindeki denk terimler de kullanılabilir. Kullanıcı ek bilgiler için alternatif bir format kullanılabilir fakat etiketlemenin bütün gerekliliklerine uyum sağlanmalıdır.

Logonun tanıtım ve reklam amacıyla, herhangi bir şekilde kullanımında sertifikalı ürünle, sertifikalı olmayan ürün arasında bir karışıklığa neden olunmadığından emin olmalıdır.

4.1.2 Sertifikalı Ürünlerin Başka Materyallerle Birlikte Kullanımı

GMO Free Turkish Cotton logosu sertifikalı ürünlerin başka bir materyal ile birleşik olarak kullanılması durumunda aşağıdaki etiket örneklerinden uygun olanı kullanılabilir.

GMO Free Turkish Cotton Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Versiyon 1
01.01.2020

Gıda maddeleri ve üretim materyallerinde kullanılmak üzere aşağıdaki etiketleme şekli takip edilmelidir.

4.2 Ürün Etiketlerinde Logo Kullanılmaması Koşulları

Sertifikalı ürün etiketlerinde, logo yerine “GMO Free Turkish Cotton Standard” ifadesi de kullanılabilir. Şayet bu seçenek tercih edilirse etiket onay prosedürüne göre söz konusu etiketlerin onaylanması gerekir. Etiket *Sertifikasyon Kuruluşu* ve Müteşebbisin lisans numarasına atıfta bulunulmalıdır.

4.3 GMO Free Turkish Cotton etiketi olmayan nihai ürünler

Standarta uygun olarak üretilmiş nihai ürünler piyasaya arz edilmesi aşamasında 4.1 ve 4.2’de belirtildiği şekilde etiketlenmemiş ise bu ürünler sertifikalı *GMO FREE TURKISH COTTON ürünleri* olarak kabul edilmezler. Dolayısıyla sertifikalı ürün referansıyla sunulamaz, pazarlanamaz ya da satılamaz.

4.4 Standarta (Tamamen) uygun olmadan üretilen ürünlere atıf

Bir ürünün sertifikalı olduğuna dair bir yanlış anlaşılma olmaması ve ürünün sertifikasyonunda hata yapmamak için dikkat edilecek konular:

Ürünün sadece ilk işlemlerinde (çırçır, iplik vd) sertifikasyon yapılarak sonraki aşamalardan herhangi birisinde denetim zincirinde olmayan bir işletmede işlem yapılır ise, elde edilen ürünler sertifikalı olmayacaktır. (örneğin tekstil işlemlerinde de sertifikasız boyama-yıkama-baskı vd. aynı şekilde sertifikasız işletmede yağ çıkarılması, paketlenerek pazarlanması, benzer şekilde çekirdeklerin tohum olarak piyasaya arzından önce tohum sertifikasyon yönetmeliğiyle ilgili yasal işlemlerin yapılmamış olması). Kontrol ve sertifikasyon işlemleri tedarik zincirindeki bütün faaliyetler için yürütülmüş olmalıdır, aksi taktirde ürünlerde sertifikasyona atıfta bulunulamaz.

Nihai ürünün üretimindeki bütün aşamaların ve ticaret zincirindeki bütün aktörlerin bu standardın kurallarına göre denetlenerek sertifikalandırılmaları gereklidir.

5. Sertifikalandırılmış ürünleri GMO Free Turkish Cotton etiketiyle piyasaya arz eden şirketler için gereklilikler

Sertifikalı ürünleri GMO Free Turkish Cotton etiketiyle pazarlayan şirketler

5.1 Tedarik zinciri içerisinde satılan GMO Free Turkish Cotton ürünleri

Tedarik zincirindeki sertifikalı ve etiketli nihai ürünleri satabilmek için gerekli şartlar:

- Müteşebbis (Üretici, İşletmeci ve Pazarlamacı, İthalatçı, İhracatçı vs.) tedarik zincirinde yer alabilmek için denetlenerek sertifikalandırılmış olması gereklidir.
- Etiketlerde kullanılacak olan formatların kullanılmadan önce Sertifikasyon Kuruluşu tarafından onaylanması gerekir. Onaysız etiketler kullanılamaz.

5.2. Nihai Ürün Pazarlanması

Sertifikalı ve etiketli olarak pazarlanan nihai ürünleri satmadan önce perakendeci aşağıdakilerden emin olmalıdır:

- Tedarik zincirindeki nihai ürünü üreten son işletmecinin standarda göre denetlenerek sertifikalandırılmış olması gerekir.
- Kullanılacak etiketlerin sertifikasyon kuruluşu tarafından onaylanmış olması gerekir. Onaysız etiketler kullanılamaz.
- Perakendeci şayet sertifikalı ürün satışı yapacak ise ürün etiketlerini, paketlemede kullanılacak materyalin tasarımını kendisinin yapması tavsiye edilir.
- Perakende satıcısı şayet toplu satışlar da yapıyor ise standarda göre kendi lisans sahibi olmalıdır. Bu nedenle denetlenerek sertifikalandırılmalıdır.

6. Sertifikasyon Kuruluşları Logo Kullanımı:

Standarda onaylanmış olan sertifikasyon kuruluşları düzenleyecekleri belgelerde (Kapsam Sertifikası, Transaction Sertifikası vb) logoyu kullanabilir.

7. GMO Free Turkish Cotton logosunun diğer kullanımları

Logo Standardı temsil ettiği için bağlayıcı özelliği vardır. O nedenle Logo aslına uygun olarak kullanılmalı ve karışıklığa neden olmamalıdır. Uygun olarak kullanılması koşuluyla, Marka Sahibi organizasyonlar, kontrol ve sertifikasyon kuruluşları, sertifikalı ürünlerinde kullanılmak üzere müteşebbisler (üretici, işletmecisi, tüccar (alım-satımcı, ithalat, ihracat vd., sivil toplum örgütleri, basın-yayın organları tüketiciye bilgilendirme amaçlı olarak kullanabilirler.

Sertifikalı ve sertifikasız ürünlerin tanıtılması esnasında karışıklığa neden olunmamalıdır. Sertifikasız ürünler sertifikalıymış gibi gösterilmemelidir.

8. Logonun kötüye kullanımı

Marka Sahibi ve/veya Onaylı Sertifikasyon Kuruluşları, GMO FREE TURKISH COTTON logosunun ürün beyanlarında, tanıtımlarında, kataloglarda ya da diğer bağlamlarda izinsiz ya da yanıltıcı kullanımına karşı düzeltici ve/veya hukuki işlem ve/veya GMO FREE TURKISH COTTON markasının güvenilirliğini korumak adına ihlalin yayımlanması da dahil olmak üzere bütün hukuki yollara başvuracaktır.

Marka Sahibi ve Sertifikasyon Kuruluşları logonun yanıltıcı kullanımına karşı düzeltici ve hukuki işlem başlatacaktır. Markanın güvenilirliği adına tespit edilen aykırılıklar ve uygulanan yaptırımlar Marka Sahibi tarafından standardın web sayfasında halka duyurulacaktır.

Logonun izinsiz ya da tüketiciyi yanıltmaya yönelik kullanımının tespit edilmesi durumunda parasal ceza uygulaması da yapılabilecektir. Marka Sahibinin ihtiyatına göre 2.500 – 25.000 TL arası para ceza uygulanabilecektir. Söz konusu cezai ödeme tutarı Yürütme Kurulu tarafından gerekli görüldüğü dönemlerde güncellenecektir.

9. Tasarım

Tasarımda kullanılacak olan şekil ve yazıların Logo ve GMO Free Turkish Cotton yazısını ve etiket derecesini ön plana çıkararak belirgin bir şekilde görünebilmesine imkân sağlaması gerekir. Etiket boyutu ve kullanılacak yer ilgili sertifikasyon kuruluşu, lisans numarası ve ürüne ait işaretlemenin net olarak görünebildiği şekilde seçilmiş olmalıdır.

Okunabilirlik sorunu yaşamamak için kullanılan logonun (GMO Free Turkish Cotton yazımı da dâhil olmak üzere) 10 mm'den daha küçük olmamalıdır.

Etiket boyutu değiştirilirken orantıların değişmemesi gerekir.

Etikette kullanılacak olan logo ve diğer yazılar için bir renk tespit edilmemiştir, ancak bütün içerik aynı renkle yazılmalıdır. Yazıların Calibri fontu ile yazılması tercih konusudur.

GMO Free Turkish Cotton Belgelendirme ve Etiketleme Kılavuzu

Versiyon 1
01.01.2020

Not: Standardın orijinal logosu Marka Sahibi tarafından *Onaylı Sertifikasyon Kuruluşlarına*, dolayısıyla sertifikasyon kuruluşu tarafından da sertifikalandırılan müteşebbislere iletilmesi sağlanacaktır.